

Pojavnost klinično pomembnih ščitničnih nodusov pri odraslih

Zaletel K, Tuta K, Ušaj T, Bajuk Studen K, Bedernjak Bajuk N, Jesenko M, Radevska T, Pirnat E, Gregorič M, Blaznik U, Hribar M, Pravst I, Gaberšček S

Izhodišča. Namen raziskave je bil celovito proučiti pojavnost ščitničnih nodusov v nacionalno reprezentativni populaciji ter pri ženskah v rodni dobi z geografskega območja, kjer je bila preskrba z jodom v zadnjih dveh desetletjih ustrezna.

Bolniki in metode. V prospektivno presečno raziskavo smo vključili 653 odraslih preiskovancev, razdeljenih v tri skupine: nacionalno reprezentativno skupino mešanega spola (205 udeležencev) ter dve skupini žensk v rodni dobi – skupino ne-nosečih žensk (306 udeleženk) in skupino nosečnic (142 udeleženk). Za vsakega udeleženca smo zbrali demografske podatke, določili koncentracijo hormona, ki stimulira ščitnico (TSH), izmerili volumen ščitnice ter z ultrazvočno preiskavo ocenili prisotnost, velikost in ultrazvočne značilnosti ščitničnih nodusov.

Rezultati. V nacionalno reprezentativni skupini smo ščitnične noduse ugotovili pri 44,9 % preiskovancev, med njimi je bilo 39,0 % nodusov večjih od 5 mm in 13,7 % večjih od 0,5 mL. Med ženskami v rodni dobi je imelo noduse 22,5 % udeleženk; 14,1 % nodusov je bilo večjih od 5 mm, le 2,0 % pa večjih od 0,5 mL. Pogostost in velikost nodusov sta se v vseh skupinah preiskovancev s starostjo statistično značilno povečevali. Pri ne-nosečih ženskah v rodni dobi sta bili ti vrednosti značilno nižji kot pri nosečnicah, ki so bile povprečno starejše. Pri ne-nosečih ženskah v rodni dobi se je pogostost nodusov statistično značilno povečala po 25. letu starosti, medtem ko se je pogostost nodusov, večjih od 5 mm, pomembno povečala šele po 40. letu.

Zaključki. Ščitnični nodusi so v splošni populaciji pogosti, vendar le redko klinično pomembni. Zato presejalno odkrivanje ščitničnih nodusov pri asimptomatskih posameznikih, ki imajo ob kliničnem pregledu normalno ščitnico, ni priporočljivo.